

پیوست شماره (۱) دستورالعمل اصلاحی نحوه اداره جلسات شوراهای استانی گفت و گوی دولت و بخش خصوصی

شناسه	رویه اجرایی	تاریخ: ۱۴۰۴/۰۹/۲۰
عنوان موضوع	بررسی نحوه محاسبات و به روز رسانی هزینه استهلاک شرکت های تولیدی و صنعتی در حوزه مالیات	
مرجع طرح موضوع	انجمن تولید کنندگان استان خراسان شمالی	
شرح موضوع	یکی از چالش های همیشگی حسابداری در مقابل مالیات موضوع استهلاک شرکت های تولیدی است به این معنی که از نگاه امور مالیاتی، این «هزینه» واقعی محسوب نمی شود. فلسفه سازمان امور مالیاتی فقط هزینه هایی را قبول میکند که واقعی باشد و منجر به خروج وجه نقد یا تحمل هزینه اقتصادی شده باشد. تجدید ارزیابی دارایی ها صرفاً یک عملیات حسابداری است؛ یعنی: پولی پرداخت نشده دارایی جدیدی خریداری نشده و فقط ارزش دفتری دارایی بالا رفته است. پس استهلاکی که از این افزایش ارزش ایجاد می شود، از نظر مالیاتی هزینه واقعی نیست. مبنای قانونی (قانون مالیات های مستقیم) طبق: مواد ۱۴۷ و ۱۴۸ قانون مالیات های مستقیم <u>هزینه قابل قبول مالیاتی باید، برای تحصیل درآمد باشد متکی به مدارک مثبت باشد و واقعاً تحقق پیدا کرده باشد.</u> استهلاک ناشی از تجدید ارزیابی: نه بابت تحصیل درآمد جدید پرداخت شده نه هزینه ای برای مودی ایجاد کرده، بنابراین رد می شود. تفکیک حسابداری و مالیاتی: از نظر استانداردهای حسابداری ثبت تجدید ارزیابی و استهلاک آن الزامی و درست است. اما از نظر مالیاتی: فقط استهلاک بهای تمام شده تاریخی دارایی قابل قبول است، نه ارزش افزوده دفتری. جلوگیری از کاهش صوری مالیات، اگر این استهلاک پذیرفته می شد: شرکت ها می توانستند فقط با تجدید ارزیابی، سود مشمول مالیات را کم کنند. بدون هیچ هزینه واقعی و این با عدالت مالیاتی هم خوانی ندارد. چون تجدید ارزیابی پولی از شرکت خارج نمی کند، استهلاک ناشی از آن هزینه واقعی نیست، پس هزینه قابل قبول مالیاتی محسوب نمی شود.	

تعدیل مالیاتی چگونه انجام می شود؟ استهلاک ناشی از مازاد تجدید ارزیابی به سود حسابداری اضافه می شود. تا درآمد مشمول مالیات اصلاح گردد. به این ترتیب موضوع استهلاک در دفاتر: درست و الزامی است ولی در مالیات: قابل قبول نیست. راه حل: تعدیل در اظهارنامه، نه حذف ثبت حسابداری می باشد. نگرانی سرمایه گذاران در اجرای این مبحث اینست که آیا «کل سرمایه گذاری» مشمول مالیات می شود ؟ چرا این سوء تفاهم پیش می آید؟ چون ممیز: استهلاک مازاد تجدید ارزیابی را رد می کند اما فراموش می کند که مازاد تجدید ارزیابی اصولاً درآمد نیست و اگر این دو تا با هم دیده نشود، نتیجه می شود: «سرمایه = درآمد» تفکیک حیاتی که باید در رسیدگی رعایت شود . ۱) مازاد تجدید ارزیابی = درآمد نیست طبق قانون: مازاد تجدید ارزیابی در حساب حقوق صاحبان سهام ثبت می شود نه در سود و زیان و نه درآمد تحقق یافته است بنابراین: اصلاً مبنای مالیات قرار نمی گیرد ۲) استهلاک مازاد تجدید ارزیابی = هزینه قابل قبول نیست	
مطابق تبصره (۱) ماده (۱۴۹) قانون مالیات های مستقیم هزینه استهلاک ناشی از افزایش تجدید ارزیابی به عنوان هزینه قابل قبول تلقی نمی شود و مطابق ماده (۷) آیین نامه اجرایی تبصره (۱) ماده (۱۴۹) اصلاحی قانون مالیات های مستقیم و مصوبه هیات وزیران هزینه فوق قابل قبول تلقی نمی شود. به عنوان مثال دستگاهی که ۵ سال پیش به ارزش ۱ میلیارد تومان خریداری شده و بابت ۱۰ سال هزینه استهلاک سالی ۱۰۰ میلیون در نظر گرفته شده است و سود شرکت کم می شد ولی الان ارزیابی مجدد که صورت گرفت میزان به روال ۵ سال گذشته است و به همان میزان زمان خرید ارزیابی می شود.	ایرادات و مشکلات مطروحه
روز چهارشنبه مورخ ۱۴۰۴/۱۰/۰۳ جلسه کمیته کارشناسی شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی در محل سالن جلسات اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی بجنورد با حضور جناب آقای خداپنده عضو محترم هیأت ریسه اتاق بازرگان صنایع، معادن و کشاورزی بجنورد برگزار گردید. جناب آقای علیزاده: با یک مثال موضوع را مطرح می کنم و اینکه بنده مواد اولیه ای را خریداری نمودم	جمع بندی جلسات کارشناسی به تاریخ

ولی از آنجائیکه قرار داد فسق گردید ماده اولیه در شرکت باقی ماند و قیمت آن افزایش یافت و سپس قرارداد جدیدی را منعقد نمودم و سفارش جدید را با قیمت مواد اولیه جدید لحاظ کردم ولی امور مالیات قیمت قدیم را مد نظر قرار داد. اداره مالیات استهلاک ماشین آلات را از تولید کننده کم می کند بدین شکل که مثلاً بنده دستگاه تراش را خریده ام ۱۰۰ میلیون تومان و امور مالیاتی سالانه مثلاً ۱۰ میلیون تومان این دستگاه را مستهلک می کند مثلاً اگر من ۱۰۰ میلیون سود کنم می گوید ۹۰ میلیون سود برده و ۱۰ میلیون استهلاک در نظر می گیرد به ترتیب سال دوم سال سوم و..... تا سال دهم و به مرور که مستهلک می شود قیمت دستگاه افزایش می یابد. آقای عزیزاده ادامه دادند: بعد ۱۰ سال قیمت دستگاه افزایش یافته است مثلاً قیمت آن ۲ میلیارد شده است و باید ۵۰۰ میلیون مالیات پرداخت گردد و این مالیات تورمی که دولت از تولید کننده می گیرد رقمش بسیار بالا است ما در شرکت سالانه ۳۰ میلیارد هزینه استهلاک پرداخت می کنیم و اگر عملاً به قیمت روز محاسبه گردد عدد و رقم بسیار بالا است. ایشان افزودند: این موضوع در سطح استان قابل حل نیست و اتاق ایران لایحه بدهد به مجلس و اگر امروز به داد تولید نرسیم تولید به فلاکت می رسد پیشنهاد من این است که ارزیابی مجدد را در هزینه استهلاک لحاظ گردد پیشنهاد بنده اینست اتاق بجنورد با دیگر اتاق های کشور هم رسانی داشته باشند و نمایندگان مجلس استان های خود را نیز از بی عدالتی مالیاتی آگاه سازند و اتاق ایران نیز به موازات از دولت بخواهد یک لایحه به مجلس بدهد تا این خلع قانونی با امکان ارزیابی هر ساله به شرطی که تورم بالای ده درصد باشد و یا جمع تورم از زمان آخرین ارزیابی بالای ده درصد شده باشد مجدداً امکان ارزیابی باشد و آخرین ارزیابی ملاک استهلاک منظور گردد.	
۱) تفکیک «تجدید ارزیابی» از «درآمد مشمول مالیات» پیشنهاد اصلی: افزایش ارزش دارایی ناشی از تجدید ارزیابی، درآمد تحقق یافته محسوب نگردد و صرفاً اصلاح ارزش دفتری باشد. ۲) پذیرش استهلاک بر مبنای «ارزش جایگزینی»	پیشنهادهات

وقتی دارایی امروز چند برابر شده، استهلاک بر مبنای قیمت تاریخی عملاً غیر واقعی و ضد تولید است. پیشنهاد: محاسبه استهلاک مالیاتی بر اساس ارزش جایگزینی دارایی (یا ارزش تجدید ارزیابی شده) با شرط: عدم تقسیم سود از محل مازاد تجدید ارزیابی. ۳ اعمال ضریب تعدیل تورمی در استهلاک در اقتصاد تورمی ایران، پیشنهاد می شود: استهلاک دارایی ها با ضریب رسمی تورم (بانک مرکزی یا مرکز آمار) تعدیل شود. حداقل برای دارایی های سرمایه ای بلندمدت (ماشین آلات، خطوط تولید) ۴ ایجاد «دفتر استهلاک مالیاتی مستقل» پیشنهاد: تفکیک استهلاک حسابداری از استهلاک مالیاتی پذیرش استهلاک بالاتر مالیاتی در صنایع تولیدی و صادرات محور ۵ استناد به اصل (توان پرداخت مالیات) اگر استهلاک واقعی پذیرفته نشود، عملاً بنگاه از اصل سرمایه مالیات می دهد نه از سود. پیشنهاد: تفسیر مواد ۱۴۷ و ۱۴۸ ق.م.م به نفع حفظ سرمایه بنگاه صدور بخشنامه شفاف از سازمان امور مالیاتی	
مواد ۱۴۷ و ۱۴۸ ق.م.م	فهرست مستندات و مدارک پشتیبان